

DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE W ZAKRESIE WYBRANYCH ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO

Część I. Wykaz dodatkowych umiejętności zawodowych

Lp.	Nazwa dodatkowych umiejętności zawodowych	Zawody, z którymi są zawiązane dodatkowe umiejętności zawodowe
BRANŻA AUDIOWIZUALNA (AUD)		
1.	Intonacja fortepianów i pianin	technik budowy i strojenia fortepianów i pianin
BRANŻA ELEKTRONICZNO-MECHATRONICZNA (ELM)		
1.	Programowanie manipulatorów i robotów	mechatronik technik mechatronik
2.	Programowanie sterowników PLC	mechatronik technik mechatronik technik automatyk
3.	Projektowanie urządzeń i systemów mechatronicznych	mechatronik technik mechatronik
BRANŻA FRYZJERSKO-KOSMETYCZNA (FRK)		
1.	Elementy trychologii we fryzjerstwie	fryzjer technik usług fryzjerskich
2.	Elementy wizażu	
3.	Podstawy barberstwa	
4.	Podstawy charakteryzacji	
5.	Stylizacja koloru	
6.	Wykonywanie i pielęgnacja tresek	fryzjer technik usług fryzjerskich
7.	Zagęszczanie i przedłużanie włosów	technik usług kosmetycznych
BRANŻA HANDLOWA (HAN)		
1.	Handel elektroniczny (e-commerce)	sprzedawca technik handlowiec
2.	Handel hurtowy	technik księgarstwa
3.	Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	
BRANŻA HOTELARSKO-GASTRONOMICZNO-TURYSTYCZNA (HGT)		
1.	Animacja czasu wolnego	technik hotelarstwa
2.	Koordinowanie opieki nad turystami	technik organizacji turystyki technik turystyki na obszarach wiejskich
3.	Obsługa kelnerska w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie	technik hotelarstwa pracownik obsługi hotelowej
4.	Organizacja spotkań biznesowych i konferencji	technik hotelarstwa
5.	Pilotaż wycieczek	technik organizacji turystyki technik turystyki na obszarach wiejskich
6.	Profesjonalne parzenie kawy (umiejętności baristy)	kelner kucharz

		technik żywienia i usług gastronomicznych technik usług kelnerskich
7.	Przewodnictwo turystyczne	technik hotelarstwa technik organizacji turystyki technik turystyki na obszarach wiejskich
8.	Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	technik organizacji turystyki technik turystyki na obszarach wiejskich technik żywienia i usług gastronomicznych
9.	Przygotowanie do kierowania ciągnikiem rolniczym w zakresie kategorii T	technik turystyki na obszarach wiejskich
10.	Udzielanie informacji turystycznej	technik hotelarstwa technik organizacji turystyki technik turystyki na obszarach wiejskich
11.	Rzeźbienie w owocach i warzywach (carving)	kucharz technik żywienia i usług gastronomicznych
BRANŻA LEŚNA (LES)		
1.	Geomatyka w leśnictwie	technik leśnik
2.	Obsługa specjalistycznych maszyn leśnych	technik leśnik operator maszyn leśnych
3.	Ochrona lasów przed szkodnictwem leśnym	technik leśnik
4.	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	
5.	Określanie jakości drzew i surowca drzewnego	
6.	Pielęgnacja drzew	
7.	Podstawy taksacji leśnej	technik leśnik operator maszyn leśnych
8.	Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	
9.	Przygotowanie do kierowania ciągnikiem rolniczym w zakresie kategorii T	technik leśnik
10.	Zarządzanie lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	
BRANŻA METALURGICZNA (MTL)		
1.	Utrzymanie sprawności maszyn i urządzeń w przemyśle metalurgicznym	modelarz odlewniczy operator maszyn i urządzeń odlewniczych operator maszyn i urządzeń przemysłu metalurgicznego technik odlewnik technik przemysłu metalurgicznego
BRANŻA MOTORYZACYJNA (MOT)		
1.	Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	blacharz samochodowy lakiernik samochodowy
BRANŻA OGRODNICZA (OGR)		
1.	Prowadzenie winnic	ogrodnik technik ogrodnik technik architektury krajobrazu

2.	Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	ogrodnik technik ogrodnik technik architektury krajobrazu
BRANŻA OPIEKI ZDROWOTNEJ (MED)		
1.	Dekontaminacja sprzętu endoskopowego	technik sterylizacji medycznej
BRANŻA POLIGRAFICZNA (PGF)		
1.	Modelowanie 3D	technik grafiki i poligrafii cyfrowej technik procesów drukowania technik reklamy
BRANŻA ROLNO-HODOWLANA (ROL)		
1.	Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	jeździec pszczelarz rolnik technik agrobiznesu technik hodowca koni technik pszczelarz technik rolnik
2.	Przygotowanie do kierowania ciągnikiem rolniczym w zakresie kategorii T	technik weterynarii
BRANŻA TELEINFORMATYCZNA (INF)		
1.	Bezpieczeństwo sieci komputerowych	monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych technik informatyk technik programista technik szerokopasmowej komunikacji elektronicznej technik teleinformatyk technik telekomunikacji technik tyfloinformatyk
2.	Bezpieczeństwo systemów komputerowych	
3.	Budowa i konfiguracja sieci komputerowych	
4.	Eksploatacja baz danych	
5.	Grafika 3D i wydruk 3D	
6.	Programowanie mikrokontrolerów i prostych układów scalonych	
7.	Programowanie w języku Python	
8.	Serwis urządzeń techniki komputerowej	
9.	Tworzenie i testowanie aplikacji	

Część II. Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych i kryteria weryfikacji tych efektów

BRANŻA AUDIOWIZUALNA (AUD)

Intonacja fortepianów i pianin

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności intonacja fortepianów i pianin uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) wykonywania intonacji brzmienia fortepianów i pianin;
- 2) przeprowadzania kontroli artystycznej brzmienia instrumentu pod względem jego umiejscowienia w danym otoczeniu oraz zrealizowania potrzeb artystycznych pianisty.

Efekty kształcenia		Kryteria weryfikacji	
Uczeń:		Uczeń:	
1) przygotowanie instrumentu do intonacji		1) intonuje wstępnie młotki	
		2) profiluje wstępnie młotki	
		3) poziomuje struny i wyrównuje ułożenie strun w chórze	
		4) wyrównuje przyleganie młotków do strun	
		5) reguluje korekcyjnie mechanizm młoteczkowy instrumentu	
2) intonuje fortepiany i pianina		1) określa akustyczne cechy pomieszczenia, w którym znajduje się instrument, w celu ostatecznej korekty stroju	
		2) określa zakres intonacji	
		3) wykonuje czynność intonacji określonych rejestrów i dźwięków	
		4) analizuje, rozróżnia i eliminuje niepożądane hałasy i przydźwięki brzmienia	
3) dostosowuje dźwięczność i brzmienie fortepianów i pianin do warunków otoczenia		1) koryguje profil młotka po intonacji	
		2) praktycznie dokonuje ostatecznej korekty brzmienia i profilu młotków	
4) przeprowadza kontrolę artystyczną fortepianów i pianin		1) wykonuje ostateczną weryfikację brzmienia instrumentu stosownie do akustyki pomieszczenia	
		2) wykonuje ostateczną całościową weryfikację brzmienia instrumentu przez wykonanie utworu muzycznego	

BRANŻA FRYZJERSKO-KOSMETYCZNA (FRK)

Elementy trychologii we fryzjerstwie

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności elementy trychologii we fryzjerstwie uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) dobierania preparatów trychologicznych fryzjerskich do stanu włosów i skóry głowy;
- 2) dobierania fryzjerskich zabiegów trychologicznych do stanu włosów i skóry głowy
- 3) określania przeciwwskazań do wykonania fryzjerskich zabiegów trychologicznych.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) opisuje budowę fizyczną i chemiczną włosów w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych	1) rozpoznaje warstwy skóry głowy 2) określa funkcje skóry głowy w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych 3) rozpoznaje fazy wzrostu włosów podczas fryzjerskich zabiegów trychologicznych 4) rozpoznaje rodzaje owłosienia poddawane fryzjerskim zabiegom trychologicznym 5) określa właściwości włosów w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych 6) określa budowę fizyczną i chemiczną włosów w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych
2) określa stan włosów i skóry głowy w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych	1) analizuje nieprawidłowości włosów 2) analizuje nieprawidłowości skóry głowy 3) uzupełnia kartę diagnozy 4) korzysta z karty diagnozy
3) rozpoznaje sprzęt stosowany do wykonywania fryzjerskich zabiegów trychologicznych	1) charakteryzuje sprzęt trychologiczny 2) rozróżnia aparaty trychologiczne 3) dobiera aparaty trychologiczne do wykonania fryzjerskich zabiegów trychologicznych 4) rozpoznaje zastosowanie pelot 5) określa zastosowanie rolerów do stymulacji igłowej mieszków włosowych zależnie od pożądanego efektu 6) określa zastosowanie trychogrzebienia do wykonywania fryzjerskich zabiegów trychologicznych
4) rozpoznaje podstawowe schorzenia skóry głowy i włosów w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych	1) określa nieprawidłowości we wzroście włosa na podstawie obrazu mikroskopowego 2) rozróżnia nieprawidłowości zabarwień pigmentowych na włosach i skórze głowy na podstawie obrazu mikroskopowego 3) rozróżnia choroby włosów i skóry głowy na podstawie obserwacji 4) rozpoznaje nieprawidłowości skóry głowy przed fryzjerskimi zabiegami trychologicznymi na podstawie obrazu mikroskopowego 5) analizuje obraz mikroskopowy włosów i skóry głowy 6) rozpoznaje typy łysienia 7) rozpoznaje zaburzenia skóry głowy i włosów
5) określa przeciwwskazania do wykonania fryzjerskich zabiegów trychologicznych	1) rozpoznaje występowanie zaburzeń rogowacenia 2) określa zmiany grzybicze, bakteryjne i wirusowe na skórze głowy

	3) określa zakres przeciwwskazań do wykonania fryzjerskiego zabiegu trychologicznego 4) określa elementy wykluczające wykonanie fryzjerskiego zabiegu trychologicznego
6) dobiera sposoby wykonania fryzjerskich zabiegów trychologicznych do rodzaju włosów i skóry głowy	1) dobiera zakres fryzjerskiego zabiegu trychologicznego na podstawie obserwacji włosów i skóry głowy 2) dobiera sposób wykonania fryzjerskiego zabiegu trychologicznego 3) dobiera preparaty trychologiczne na podstawie wyniku diagnozy włosów i skóry głowy 4) planuje zakres fryzjerskich zabiegów trychologicznych w salonie fryzjerskim 5) planuje zakres fryzjerskich zabiegów trychologicznych w warunkach domowych
7) wykonuje fryzjerskie zabiegi trychologiczne zgodnie z diagnozą włosów i skóry głowy	1) organizuje stanowisko pracy do wykonania fryzjerskiego zabiegu trychologicznego 2) dobiera aparaty do stymulacji mieszków włosowych 3) przygotowuje klienta do fryzjerskiego zabiegu trychologicznego 4) dobiera rolery do stymulacji igłowej mieszków włosowych zależnie od pożądanego efektu od 0,5 mm do 2 mm 5) dobiera moduły do stymulacji igłowej mieszków włosowych 6) dobiera metodę oczyszczania włosów i skóry głowy przed wykonaniem fryzjerskiego zabiegu trychologicznego
8) określa sposoby zapobiegania problemom związanym z wypadaniem włosów	1) określa sposoby stymulacji mieszków włosowych 2) analizuje wpływ hormonów, witamin, funkcji wydaliniczych skóry na włosy

Elementy wizażu

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności elementy wizażu uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) przeprowadzenia analizy kolorystycznej do wykonania wizażu i makijażu;
- 2) wykonania wizażu i makijażu;
- 3) określania zasad i technik modelowania poszczególnych części twarzy.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przygotowuje stanowisko pracy do wykonania wizażu	1) określa elementy stanowiska pracy 2) dobiera preparaty do wykonania wizażu 3) dobiera akcesoria do wykonania wizażu 4) dobiera kosmetyki do wykonania wizażu 5) gromadzi na stanowisku pracy kosmetyki i akcesoria do wykonania wizażu 6) rozróżnia sposoby konserwacji i przechowywania kosmetyków i akcesoriów do wizażu 7) wykonuje konserwację kosmetyków i akcesoriów do wizażu 8) dobiera metody i środki dezynfekcji akcesoriów przed wykonaniem wizażu

2) analizuje twarz klienta	1) rozpoznaje kształty i profile twarzy klienta 2) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie i proporcjach twarzy klienta 3) rozpoznaje rodzaj cery klienta 4) rozpoznaje indywidualne cechy urody klienta 5) przeprowadza diagnozę stanu skóry
3) dokonuje analizy kolorystycznej	1) posługuje się chustami garderobianymi i ramami kolorystycznymi 2) rozpoznaje podstawowe typy kolorystyczne urody klienta 3) dobiera ubiór, dodatki i makijaż do indywidualnych cech typu kolorystycznego urody klienta
4) wykonuje makijaż	1) dobiera preparaty kosmetyczne do wykonywania makijażu 2) dobiera metody i techniki wykonania makijażu 3) dobiera narzędzia i przybory do wykonywania makijażu 4) wykonuje makijaż dzienny i okazjonalny 5) wykonuje korektę twarzy makijażem z zastosowaniem narzędzi, przyborów i kosmetyków 6) stosuje techniki kamuflażu
5) wykonuje pełną stylizację klienta	1) analizuje epoki historyczne pod kątem stylizacji klienta 2) określa style w modzie 3) analizuje sylwetkę damską i męską 4) dobiera ubiór, makijaż i fryzurę do cech indywidualnych klienta 5) przestrzega zasad doboru kolorów do typu kolorystycznego urody klienta 6) stosuje obowiązujące zasady stylizacji

Podstawy barberstwa

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności podstawy barberstwa uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) wykonywania strzyżenia męskiego;
- 2) pielęgnowania włosów i zarostu męskiego;
- 3) wykonywania golenia i trymowania zarostu męskiego.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa akcesoria, narzędzia i kosmetyki niezbędne do wykonania usługi barberskiej	1) rozpoznaje akcesoria, narzędzia i kosmetyki i niezbędne do wykonania usług barberskich 2) określa warunki przechowywania i dezynfekcji akcesoriów i narzędzi do wykonania usług barberskich 3) określa wyposażenie barbera 4) przygotowuje stanowisko pracy do usługi barberskiej
2) analizuje sylwetkę, twarz, skórę, zarost i włosy klienta	1) rozpoznaje sylwetkę, kształt twarzy i głowy klienta 2) przeprowadza diagnozę stanu skóry, zarostu i włosów
3) wykonuje podstawowe elementy pielęgnacyjne usługi barberskiej	1) wykonuje pielęgnację włosów i zarostu 2) wykonuje masaż skóry głowy 3) określa sposób doboru odpowiednich kosmetyków
4) określa zasady projektowania fryzury męskiej	1) określa styl klienta 2) określa kształt i formę strzyżenia włosów i zarostu 3) określa fakturę włosów 4) stosuje w projektowaniu fryzury męskiej zasady doboru kolorystyki 5) stosuje zasady projektowania, np. powtórzenie, przemienność, progresję, kontrast, równowagę 6) koryguje kształt głowy i twarzy przez formę strzyżenia

	włosów i zarostu
5) wykonuje strzyżenia męskie	1) określa formy, strukturę, procedury strzyżenia i techniki personalizacji 2) dobiera narzędzia do wykonania strzyżenia męskiego 3) wykonuje podstawowe formy strzyżenia męskiego 4) stosuje podstawowe techniki konturowania, regulacji brwi, okolic uszu i nosa
6) stosuje techniki stylizacji fryzur męskich	1) określa zasady i metody stylizacji fryzur męskich 2) dobiera narzędzia do stylizacji fryzur męskich 3) wykonuje stylizację włosów męskich
7) wykonuje usługę golenia zarostu	1) określa przeciwwskazania do wykonania golenia twarzy i głowy 2) określa rodzaje zarostu 3) wybiera odpowiednie narzędzia do golenia zarostu 4) wykonuje golenie twarzy i głowy
8) wykonuje usługę strzyżenia zarostu	1) wykonuje strzyżenie zarostu 2) określa kierunki porostu zarostu 3) dobiera narzędzia do strzyżenia zarostu 4) wykonuje strzyżenie brody

Podstawy charakteryzacji

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności podstawy charakteryzacji uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) korygowania rysów i defektów twarzy;
- 2) wykonania podstawowych elementów charakteryzatorskich;
- 3) wykonania charakteryzacji osobistej.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa kosmetyki i akcesoria niezbędne do wykonania charakteryzacji	1) rozpoznaje kosmetyki i akcesoria niezbędne do charakteryzacji 2) określa warunki przechowywania i dezynfekcji akcesoriów do charakteryzacji 3) określa wyposażenie charakteryzatora 4) przygotowuje stanowisko pracy do charakteryzacji
2) analizuje twarz klienta	1) rozpoznaje kształty i profile twarzy klienta 2) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie i proporcjach twarzy klienta 3) rozpoznaje rodzaj cery klienta 4) rozpoznaje indywidualne cechy urody klienta 5) przeprowadza diagnozę stanu skóry
3) wykonuje podstawowe elementy charakteryzacji	1) wykonuje charakteryzację odmładzającą 2) wykonuje charakteryzację postarzającą 3) określa sposoby wykonania charakteryzacji twarzy i włosów 4) wykonuje kulturową charakteryzację postaci
4) koryguje rysy i defekty twarzy	1) dobiera produkty charakteryzatorskie do oczekiwanego efektu 2) wykonuje korektę rysów twarzy przy użyciu produktów charakteryzatorskich 3) wykonuje korektę defektów twarzy przy użyciu produktów charakteryzatorskich
5) wykonuje charakteryzację klienta	1) analizuje epoki historyczne pod kątem stylizacji klienta 2) określa style w modzie i sztuce, np. rokoko, new look, hippi, kubizm, abstrakcjonizm, pop-art 3) wykonuje charakteryzację w oparciu o style w modzie i sztuce, np. rokoko, new look, hippi, kubizm,

	abstrakcjonizm, pop-art
6) wykonuje charakterystykę osobistą	1) rozpoznaje style osobiste, np. klasyczny, romantyczny, sportowy, awangardowy 2) wykonuje charakterystykę dobraną do stylu osobistego 3) wykonuje charakterystykę nawiązującą do kreacji ślubnej
7) wykonuje efekty specjalne	1) rozpoznaje efekty specjalne, np. siniak, szrama, blizna, poparzenia 2) wykonuje efekty specjalne, np. siniak, szrama, blizna, poparzenia

Stylizacja koloru

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności stylizacja koloru uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) wykonania koloru;
- 2) dopasowania koloru do typu urody klienta;
- 3) konsultowania zmiany koloru włosów.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przygotowuje stanowisko do wykonania analizy kolorystycznej	1) rozpoznaje narzędzia i akcesoria do analizy kolorystycznej 2) określa warunki do przeprowadzenia analizy kolorystycznej 3) określa zastosowanie narzędzi i akcesoriów do diagnozowania typu urody klienta za pomocą analizy kolorystycznej
2) posługuje się kolorimetrią w postrzeganiu barw	1) stosuje podstawy teorii koloru i widzenia barwnego 2) opisuje budowę i znaczenie koła barw 3) opisuje sześć- i dwunastobiegowe koło barw 4) określa kolory włosów: naturalne, chłodne i ciepłe
3) dokonuje analizy kolorystycznej urody klienta	1) rozpoznaje indywidualne cechy urody klienta 2) posługuje się chustami garderobianymi i ramami kolorystycznymi 3) określa kolor wyjściowy włosów na podstawie wzorników kolorystycznych 4) dobiera spektrum kolorystyczne do typu urody 5) określa styl klienta 6) przeprowadza konsultacje z klientem 7) wypełnia kartę klienta
4) projektuje kolor włosów w oparciu o fryzurę i cechy urody klienta	1) określa cel koloryzacji 2) opisuje wpływ formy fryzury i tekstury włosów na postrzeganie koloru 3) stosuje zasady projektowania, np. powtórzenie, przemienność, progresję, kontrast, równowaga 4) koryguje kształt głowy i twarzy przez zastosowanie koloru 5) określa rodzaj sekcji i separacji przeznaczonej do koloryzacji 6) projektuje technikę wykonania koloryzacji
5) wykonuje zaprojektowaną koloryzację	1) organizuje stanowisko pracy do wykonania zabiegu zaprojektowanej koloryzacji 2) dobiera preparaty do wykonania zaprojektowanej koloryzacji 3) dobiera technologię wykonania zabiegu koloryzacji do zaprojektowanego efektu 4) wykonuje zabieg koloryzacji w oparciu o przygotowany projekt 5) stosuje techniki wykonania koloryzacji związane

	z trójwymiarowością głowy
6) koryguje mankamenty urody i koloru włosów klienta	1) określa nieprawidłowości w kolorze włosów klienta 2) dobiera rodzaj korekty kolorystycznej 3) wykonuje korektę koloru włosów 4) wykonuje tonowanie koloru włosów

Wykonywanie i pielęgnacja tresek

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności wykonywanie i pielęgnacja tresek uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) wykonywania tresek;
- 2) oceniania stanu tresek pod kątem pielęgnacji;
- 3) mycia i pielęgnacji tresek;
- 4) strzyżenia tresek;
- 5) układania fryzury z wykorzystaniem tresek.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) organizuje stanowisko do wykonania tresek	1) rozpoznaje rodzaje tresek 2) rozróżnia treski naturalne i syntetyczne 3) rozpoznaje narzędzia i przybory do wykonania pletni 4) dokonuje oceny jakościowej włosów 5) gromadzi materiały i sprzęt do wykonania tresek 6) przygotowuje pletniaki i tamburyny do wykonania tresek 7) rozróżnia surowce do wykonania tresek (włosy ludzkie i zwierzęce, włókna roślinne i syntetyczne) 8) przygotowuje włosy do wykonania treski
2) wykonuje treski	1) nazywa rodzaje pletni 2) określa techniki wykonania tresek (np. tresowanie, wklejanie) 3) rozpoznaje techniki wiązania włosów 4) wykonuje wiązanie treski prostej
3) ocenia stan tresek pod kątem pielęgnacji	1) rozpoznaje stan włosów do wykonania treski 2) określa metody i techniki pielęgnacji tresek
4) wykonuje mycie i pielęgnację tresek	1) planuje zabieg mycia i pielęgnacji tresek 2) dobiera preparaty do mycia i pielęgnacji tresek 3) wskazuje metody i techniki mycia i pielęgnacji tresek 4) stosuje różne metody i techniki mycia i pielęgnacji tresek 5) wykonuje zabieg mycia tresek zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy
5) wykonuje strzyżenie tresek	1) dobiera narzędzia tnące do strzyżenia tresek 2) wykonuje strzyżenie tresek dobraną metodą, sposobem i techniką
6) układa fryzury z wykorzystaniem tresek	1) dobiera sprzęt do układania i formowania włosów z wykorzystaniem tresek 2) klasyfikuje metody, techniki i sposoby układania i formowania włosów z wykorzystaniem tresek 3) dobiera metodę, technikę i sposób układania i formowania tresek

	4) wykonuje stylizację tressów
--	--------------------------------

Zagęszczanie i przedłużanie włosów

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności zagęszczanie i przedłużanie włosów uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) określania przeciwwskazań do zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów;
- 2) wykonywania zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów;
- 3) wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i strzyżenia włosów zagęszczonych i przedłużonych oraz układania fryzury z włosów zagęszczonych i przedłużonych.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) organizuje stanowisko fryzjerskie do zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów	1) rozpoznaje rodzaje włosów stosowanych do zagęszczania i przedłużania 2) klasyfikuje sprzęt, narzędzia, aparaty, przybory i materiały wykorzystywane do zagęszczania i przedłużania włosów 3) gromadzi sprzęt, narzędzia, aparaty, przybory, materiały do zaplanowanego zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów
2) określa przeciwwskazania do wykonania zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów	1) rozpoznaje jakość i stan włosów klienta przed wykonaniem zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów 2) ocenia stan skóry głowy klienta przed wykonaniem zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów 3) klasyfikuje przeciwwskazania do wykonania zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów 4) określa rodzaj przeciwwskazań do wykonania zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów
3) wykonuje zabieg zagęszczania i przedłużania włosów	1) określa rodzaje zabiegów zagęszczania i przedłużania włosów 2) dobiera rodzaj włosów do planowanego zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów 3) dobiera metody i techniki zagęszczania i przedłużania włosów 4) klasyfikuje metody i techniki zagęszczania i przedłużania włosów 5) stosuje różne metody i techniki zagęszczania i przedłużania włosów

4) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne włosów zagęszczonych i przedłużonych	1) rozpoznaje preparaty do ochrony, kondycjonowania i regeneracji włosów zagęszczonych i przedłużonych 2) dobiera preparaty pielęgnacyjne do stanu i gatunku włosów zagęszczonych i przedłużonych 3) dopasowuje rodzaje zabiegów pielęgnacyjnych do stanu i gatunku włosów używanych do zagęszczenia i przedłużania 4) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy 5) wykonuje mechaniczne i chemiczne zabiegi pielęgnacyjne włosów używanych do zagęszczenia i przedłużania
5) wykonuje strzyżenie włosów zagęszczonych i przedłużonych	1) gromadzi na stanowisku pracy sprzęt, narzędzia, przybory, aparaty, preparaty i bieliznę zabiegową i ochronną do strzyżenia włosów zagęszczonych i przedłużonych 2) zabezpiecza odzież klienta przed wykonaniem zabiegu strzyżenia włosów zagęszczonych i przedłużonych 3) strzyże włosy zagęszczone i przedłużone dobraną metodą, sposobem i techniką 4) wykonuje strzyżenie włosów zagęszczonych i przedłużonych zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy 5) oczyszcza i dezynfekuje stosowany podczas zabiegu sprzęt i stanowisko pracy 6) dobiera aparaty do sterylizacji sprzętu używanego podczas zabiegu strzyżenia włosów zagęszczonych i przedłużonych 7) wykonuje sterylizację sprzętu używanego podczas zabiegu strzyżenia włosów zagęszczonych i przedłużonych 8) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu strzyżenia włosów zagęszczonych i przedłużonych
6) układa fryzury z włosów zagęszczonych i przedłużonych	1) stosuje zasady tworzenia fryzur z włosów zagęszczonych i przedłużonych 2) klasyfikuje rodzaje upięć 3) wykonuje fryzuryienne i wieczorowe z włosów zagęszczonych i przedłużonych 4) wykonuje plecionki z włosów zagęszczonych i przedłużonych 5) porządkuje stanowisko po zabiegu układania fryzury z włosów zagęszczonych i przedłużonych
7) usuwa włosy zagęszczone i przedłużone	1) omawia metody i techniki usuwania włosów zagęszczonych i przedłużonych 2) klasyfikuje metody i techniki usuwania włosów zagęszczonych i przedłużonych 3) dobiera metodę i technikę usunięcia włosów zagęszczonych i przedłużonych do stanu i gatunku włosów zagęszczonych i przedłużonych 4) wykonuje usunięcie pasm włosów zagęszczonych i przedłużonych różnymi metodami i technikami 5) dobiera rodzaj pielęgnacji do stanu włosów i skóry głowy klienta 6) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne na włosach klienta po usunięciu włosów zagęszczonych i przedłużonych 7) oczyszcza i dezynfekuje stosowany podczas zabiegu usunięcia włosów zagęszczonych i przedłużonych sprzęt i stanowisko pracy 8) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu usunięcia włosów zagęszczonych i przedłużonych

BRANŻA HANDLOWA (HAN)**Handel elektroniczny (e-commerce)****Cele kształcenia**

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności handel elektroniczny (e-commerce) uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) prowadzenia sprzedaży internetowej towarów;
- 2) promowania towarów sprzedawanych przez internet;
- 3) realizowania zamówień klienta składanych przez internet;
- 4) dokumentowania transakcji kupna i sprzedaży zawieranej przez internet.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) analizuje akty prawne regulujące sprzedaż internetową	1) identyfikuje akty prawne regulujące sprzedaż internetową 2) stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych wynikające z prawa Unii Europejskiej 3) określa zakres odpowiedzialności sprzedawcy wobec konsumenta w zakresie świadczonych usług 4) określa zakres odpowiedzialności sprzedawcy wobec konsumenta w zakresie sprzedawanego towaru 5) wyjaśnia zasady przestrzegania przepisów prawa dotyczących ochrony danych osobowych w sklepie internetowym 6) opisuje elementy regulaminu sklepu internetowego
2) aktualizuje ofertę towarową w sklepie internetowym	1) wprowadza towary do sprzedaży w sklepie internetowym 2) sprawdza stany magazynowe 3) utrzymuje kontakt z dostawcami w zakresie pozyskiwania informacji o towarze 4) aktualizuje opisy towarów sprzedawanych w sklepie internetowym dotyczące np. cen, cech, informacji technicznych
3) dba o pozytywny wizerunek sklepu internetowego	1) tworzy bazę klientów i dostawców 2) przestrzega zasad dotyczących utrzymywania kontaktu z klientami i dostawcami zgodnych z polityką przedsiębiorstwa 3) sprawdza opinie klientów o sklepie internetowym np. na portalach społecznościowych
4) realizuje działania marketingowe	1) analizuje rynek pod względem konkurencji i trendów wynikających np. z mody, rozwoju technologii 2) organizuje działania promocyjne związane z rozpowszechnianiem marki sklepu internetowego
5) obsługuje klientów sklepu internetowego	1) przyjmuje zamówienia klientów 2) przestrzega zasad dotyczących komunikacji telefonicznej i mailowej z klientami zgodnych z polityką przedsiębiorstwa 3) reaguje na problemy zgłaszane przez klientów 4) udziela klientom wszelkich informacji związanych z realizacją zamówień 5) sprawdza ustalone przez klienta warunki zamówienia, np. sposób płatności, adres wysyłki 6) przygotowuje towar do wysyłki 7) przygotowuje dokumenty sprzedaży
6) wykonuje czynności związane z wysyłaniem towarów	1) zabezpiecza towar przed wysyłką 2) pakuje towar zgodnie z ustalonymi standardami 3) przestrzega zasad przekazywania przesyłek przedsiębiorstwom przewozowym

Handel hurtowy

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności handel hurtowy uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) dokonywania zakupu dużych jednorodnych partii produktów;
- 2) obsługi środków technicznych wykorzystywanych w hurtowni;
- 3) posługiwania się dokumentacją i programami użytkowymi oraz bazami danych w hurtowni.

Efekty kształcenia		Kryteria weryfikacji	
Uczeń:		Uczeń:	
1) przygotowuje stanowisko pracy		1) identyfikuje stanowisko pracy sprzedawcy w hurtowni	
		2) organizuje miejsce pracy w hurtowni	
		3) określa zasady ergonomii podczas przygotowania stanowiska pracy	
2) rozmieszcza towary w sali ekspozycyjnej i magazynie		1) identyfikuje wyposażenie magazynu i sali ekspozycyjnej	
		2) omawia zasady przechowywania towarów w magazynie zgodnie z przepisami prawa	
		3) przygotowuje towary do sprzedaży i wymogów handlu hurtowego	
		4) rozmieszcza towary w sali ekspozycyjnej zgodnie z zasadami sanitarnymi i marketingowymi	
		5) składowe towary z zachowaniem określonego systemu identyfikacji	
3) analizuje popyt i podaż		1) określa zapotrzebowanie na towary na podstawie analizy popytu	
		2) dobiera źródła zaopatrzenia do rodzaju towarów sprzedawanych w hurtowni	
		3) sporządza zamówienie na towary skierowane do wybranego dostawcy	
		4) przygotowuje oferty hurtowni na targi i wystawy gospodarcze	
4) przyjmuje dostawy towarów do hurtowni		1) identyfikuje dokumenty związane z zaopatrzeniem hurtowni	
		2) wystawia zamówienia do dostawców	
		3) wykrywa błędy w dokumentacji dostaw towarów do hurtowni	
		4) koryguje błędy w dokumentacji dostaw towarów do hurtowni	
		5) przeprowadza odbiór ilościowy i jakościowy towarów dostarczanych do hurtowni	
		6) sporządza dokumenty związane z reklamacją dostawy towarów	
5) gospodaruje zapasami i opakowaniami		1) ustala stan zapasów magazynowych	
		2) rozpoznaje rodzaje opakowań stosowanych w handlu hurtowym	
		3) identyfikuje oznaczenia umieszczane na opakowaniach	
		4) segreguje opakowania zgodnie z przepisami prawa	
6) przeprowadza inwentaryzację w hurtowni		1) identyfikuje różne formy inwentaryzacji	
		2) przeprowadza spis inwentaryzacyjny	
		3) określa niedobory towaru powstające w hurtowni	
		4) określa sposoby eliminowania przyczyn niedoborów towaru w hurtowni	
7) obsługuje programy komputerowe handlowo-magazynowe		1) sporządza kartoteki towarów	
		2) ustala ceny i upusty	
		3) rejestruje zakupy zrealizowane przez hurtownię	
		4) segreguje dokumenty według rodzajów, grup towarowych i dat	
		5) rejestruje sprzedaż hurtową	

	6) wskazuje poprawność wprowadzonych danych 7) archiwizuje wprowadzone dane 8) sporządza dokumenty związane z zakupem i sprzedażą, faktury, faktury korygujące 9) sporządza dokumenty magazynowe: przyjęcia zewnętrznego (PZ), wydania zewnętrznego (WZ) przyjęcia wewnętrznego (PW) oraz dokumenty związane z zapłatą 10) sporządza dokumenty związane z zapłatą: polecenie przelewu, kasa przyjęła (KP) 11) sporządza kartoteki kontrahentów 12) aktualizuje kartoteki kontrahentów
8) obsługuje kasy fiskalne	1) identyfikuje zasady obsługi kasy fiskalnej 2) wprowadza kody towarów do kasy fiskalnej 3) drukuje rachunki, paragony i чеки kasowe 4) sporządza raporty kasowe 5) rozlicza się z przyjętej gotówki 6) sprawdza podpis na karcie płatniczej 7) przyjmuje płatność za towary kartą płatniczą 8) skanuje towar za pomocą czytnika

Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) stosowania przepisów prawa dotyczących ruchu drogowego w zakresie prawa jazdy kategorii B;
- 2) prowadzenia i obsługi pojazdu samochodowego;
- 3) przystąpienia do egzaminu państwowego na prawo jazdy kategorii B.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń	Uczeń
1) wykonuje czynności kontrolno-obługowe pojazdów samochodowych	1) wyjaśnia wpływ stanu technicznego pojazdu samochodowego na bezpieczeństwo w ruchu drogowym 2) określa zakres czynności kontrolno-obługowych pojazdu samochodowego 3) interpretuje wskazania przyrządów kontrolno-pomiarowych pojazdów samochodowych 4) ocenia stan techniczny pojazdu samochodowego
2) stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B	1) wyjaśnia ogólne zasady ruchu drogowego 2) wyjaśnia zasady postępowania podczas kolizji i wypadku 3) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wypadku drogowym 4) określa i stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu pojazdów samochodowych 5) stosuje przepisy ruchu drogowego podczas przejazdu przez skrzyżowania 6) stosuje przepisy ruchu drogowego dotyczące pierwszeństwa przejazdu 7) stosuje przepisy ruchu drogowego dotyczące włączania się do ruchu 8) stosuje dopuszczalne prędkości jazdy pojazdów samochodowych na poszczególnych kategoriach dróg 9) interpretuje znaczenie znaków drogowych
3) przestrzega zasad kierowania pojazdami samochodowymi	1) stosuje zasady kierowania pojazdami samochodowymi w ruchu drogowym

	2) interpretuje znaczenie nadawanych sygnałów drogowych 3) stosuje zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym
4) wykonuje czynności związane z prowadzeniem i obsługą pojazdów samochodowych w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B	1) wykonuje czynności codziennej obsługi pojazdu samochodowego 2) interpretuje przepisy prawa dotyczące rejestracji pojazdu i badań technicznych 3) przygotowuje miejsce pracy kierowcy zgodnie z zasadami ergonomii 4) prowadzi pojazd samochodowy w różnych warunkach drogowych

BRANŻA ROLNO-HODOWLANA (ROL)

Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B

Cele kształcenia

Po realizacji kształcenia w zakresie umiejętności przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B uczeń powinien być przygotowany do:

- 1) stosowania przepisów prawa dotyczących ruchu drogowego w zakresie prawa jazdy kategorii B;
- 2) prowadzenia i obsługi pojazdu samochodowego;
- 3) przystąpienia do egzaminu państwowego na prawo jazdy kategorii B.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń	Uczeń
1) wykonuje czynności kontrolno-obsługowe pojazdów samochodowych	1) wyjaśnia wpływ stanu technicznego pojazdu samochodowego na bezpieczeństwo w ruchu drogowym 2) określa zakres czynności kontrolno-obsługowych pojazdu samochodowego 3) interpretuje wskazania przyrządów kontrolno-pomiarowych pojazdów samochodowych 4) ocenia stan techniczny pojazdu samochodowego
2) stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B	1) wyjaśnia ogólne zasady ruchu drogowego 2) wyjaśnia zasady postępowania podczas kolizji i wypadku 3) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wypadku drogowym 4) określa i stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu pojazdów samochodowych 5) stosuje przepisy ruchu drogowego podczas przejazdu przez skrzyżowania 6) stosuje przepisy ruchu drogowego dotyczące pierwszeństwa przejazdu 7) stosuje przepisy ruchu drogowym dotyczące włączania się do ruchu 8) stosuje dopuszczalne prędkości jazdy pojazdów samochodowych na poszczególnych kategoriach dróg 9) interpretuje znaczenie znaków drogowych
3) przestrzega zasad kierowania pojazdami samochodowymi	1) stosuje zasady kierowania pojazdami samochodowymi w ruchu drogowym 2) interpretuje znaczenie nadawanych sygnałów drogowych 3) stosuje zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym
4) wykonuje czynności związane z prowadzeniem i obsługą pojazdów samochodowych w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B	1) wykonuje czynności codziennej obsługi pojazdu samochodowego 2) interpretuje przepisy prawa dotyczące rejestracji pojazdu i badań technicznych 3) przygotowuje miejsce pracy kierowcy zgodnie z zasadami ergonomii 4) prowadzi pojazd samochodowy w różnych warunkach drogowych